
4.5 SUBTEMA ESTUDIS I TREBALL

A. TEMA

Massa habitualment s'afirma que el món del treball és incompatible amb els valors evangèlics i que, per tant, és endebades intentar evangelitzar-lo perquè els interessos econòmics són els que primen i la resta és tangencial o irrellevant. No hi ha dubte que, probablement, hi ha part de veritat en aquest judici, però el treball és una activitat humana que, com tota activitat humana, pot exercir-se de maneres diferents i que, segons com es desenvolupi, pot ser un àmbit idoni per comunicar els valors evangèlics i per transformar el món en un àmbit de pau, de comunió i d'esperança. No sempre escollim el lloc de treball. Cada cop és menys freqüent en la gent jove trobar-se fent feines que coincideixen amb els seus desigs més pregonos. Tampoc no escollim les persones que ens envolten en el món del treball. Generalment en les trobem, però som conscients que podem fer el que se'ns ha encomanat de moltes maneres.

La recerca del profit personal no ha de ser mai l'única raó del treball. És just que cadascú sigui reconegut en el seu esforç, però el treball és una

activitat que ha d'anar més enllà de nosaltres mateixos. Aquest és el treball que realitza més profundament la persona, el que deixa una petjada positiva en el món, ja sigui en l'àmbit escolar, cultural, polític, social o cívic.

L'estudi és un àmbit idoni per descobrir el fons de les coses, el que s'amaga rere les cortines de la realitat. La curiositat, la tenacitat, el desig de saber són valors universals que també recull el cristianisme i fa créixer intensament i extensament. Cal veure quines són les finalitats de l'estudi en el dia d'avui i observar que, més enllà de les primàries, hi ha altres finalitats que tenen a veure amb el bé de les persones i la transformació del món. L'estudi, doncs, com el treball poden ser àmbits de presentació de l'evangeli a través del mode com realitzem aquestes activitats.

B. TEXT BÍBLIC

EVANGELI DE JESUCRIST SEGONS SANT LLUC 19,13

Llavors va cridar deu dels seus servents, confià a cada un una quantitat igual de diners i els va dir:

“-Negocieu-hi mentre sóc fora.”

C. TEXT COMPLEMENTARI

Recordo com si fos ahir mateix aquella classe de literatura en què un company ens va llegir una redacció feta per ell. Era una redacció sobre destrucció de la natura per part de la nostra societat. A mesura que ens ho anava llegint semblava que algú ens passes un vídeo amb imatges terribles de boscos encesos i esclafats per les màquines, muntanyes foradades, rius plens de bromera per les substàncies contaminants que hi aboquen les nostres empreses, animals feréstecs perseguits i extingits per la cobdícia humana, etc. Ens va deixar fets pols a quasi tots, menys el parell de graciosets de torn que opten per passar de tot, com sempre. El que més ens va impactar va ser la manera de llegir el text. Realment es creia el que llegia, es notava que li sortia de dins. Va aconseguir que allò que l'afectava a ell profundament ens afectes també a nosaltres i aprenguéssim a ser més conscients de la nostra responsabilitat personal sobre el medi ambient. Aquesta experiència em va fer pensar que el meu company va decidir donar-se a si mateix la llibertat d'expressar el que sentia i el que pensava davant de

tots nosaltres. Va voler compartir-ho amb nosaltres sense parar-se a pensar si el tema ens agradaria o no, si ens interessaria o no. Ell tenia una cosa important a dir i ho va dir, amb convenciment i fermesa però també amb respecte. Això em fa pensar, com a creient, que moltes vegades també tinc coses que jo crec importants per dir, i en canvi, no sóc capaç de manifestar-les. Sóc conscient que molts valors de l'Evangelí són genials i molt necessaris en una societat com la nostra, però callo i no dic res. ¿Per què serà? ¿Si els altres poden dir el que pensen lliurement, per què jo no puc manifestar també allò que penso? A vegades, es produeixen diàlegs a la classe sobre diferents temes i, no poques vegades, es critica l'Església o es ridiculitza la fe, la meua fe, ¿per què no sóc capaç d'obrir la boca i defensar allò que és meu? ¿Per què tinc tanta por de perdre el respecte dels altres o que se'n riguin de mi? I, el fet de no fer-hi res no em fa sentir massa bé amb mi mateixa. No sé per on tirar. Digueu-me, ¿Què puc fer?

(Mònica C.G.)

Aquest curs passat, uns companys de classe vam decidir fer alguna cosa per un país del tercer món, cansats

ja de no fer res davant de les imatges terribles que es veuen contínuament per la tele. Vam decidir fer uns cartells per recollir diners en favor d'una ONG. Després de demanar permís al director ens vam posar mans a l'obra. Poc a poc, altres companys se'ns van unir en la campanya, fins i tot algun professor també va voler participar. Vam recollir més del que ens pensàvem i ho vam anar a ingressar en el compte de l'ONG. Però el més important va ser que moltes persones es van conscienciar de la necessitat de fer alguna cosa davant de la necessitat d'altres persones i que no ens podem quedar sense fer res mentre hi ha persones que ho passen tan malament. El fet de llançar-nos a fer alguna cosa, per petita que sigui, és un repte que ens fa sentir més vius. El cert és que va resultar una experiència engrescadora, positiva i, fins i tot, divertida. Això em va demostrar que sempre és possible fer alguna cosa pels demés, fins i tot, mentre encara som estudiants, i que el fet d'intentar-ho ens fa sentir més persones.

(Marc P.G.)

Moltes vegades, m'he preguntat què puc fer com a creient en

el meu treball. Un treball que la majoria de vegades és monòton, avorrit i poc gratificant. La veritat és que estar tot el dia darrera de la caixa d'un supermercat no és gaire divertit. La gent, a vegades, és molt pesada. I quan no hi ha gent a la caixa, ens toca reomplir els prestatges del producte que falta: llaunes de tonyina amunt i avall, carregar caixes de llet, paquets de galetes, paquets de no sé què... Quin pal! Em pregunto què pinta la meva fe en tot això. ¿De què em serveix ser creient? ¿Quin sentit té creure en Jesús en un ambient de treball com el meu? Sé que la fe hauria de proporcionar-me una manera diferent de viure la meva feina i la meva relació amb els companys, però no sé com fer-ho. Intento estar bé amb tots i no caure en mals rotllos, però quan hi ha companys que mostren tanta insoledaritat amb els altres, tinc tantes ganes de passar d'ells. I la monotonia de la feina em fa caure en una mena d'estat d'apatia, d'anar passant el temps com es pugui fins que arribi l'hora de plegar. Em pregunto si realment la meva fe pot fer que visqui la meva jornada laboral d'una altra manera.

(Marta S.G.)

D. TEXT DEL MAGISTERI DE L'ESGLÉSIA

SECCIÓ 3.- ALGUNES OBLIGACIONS MÉS URGENTS DELS CRISTIANS RESPECTE A LA CULTURA.

EL RECONeixEMENT I EXERCICI EFECTIU DEL DRET PERSONAL A LA CULTURA

60. Avui dia és possible treure molts homes de la misèria de la ignorància. Per això, un dels deures més propis de la nostra època, sobretot dels cristians, és el de treballar amb vehemència perquè tant en l'economia com en la política, tant en el camp nacional com en l'internacional, es donin les normes fonamentals per a què es reconegui a tot arreu i es faci efectiu el dret de tots a la cultura, exigit per la dignitat de la persona, sense distinció de raça, sexe, nacionalitat, religió o condició social. Cal, per les mateixes raons, procurar a tothom una quantitat suficient de béns culturals, principalment dels que constitueixen l'anomenada cultura "bàsica", a fi d'evitar que un gran nombre d'homes es vegi impedit, per la seva ignorància i per la seva falta d'iniciativa, de prestar la seva cooperació autènticament humana al bé comú.

Cal tendir a què els qui estan ben

dotats intel·lectualment tinguin la possibilitat d'arribar als estudis superiors; i això de tal forma que, en la mesura del possible, puguin exercir en la societat les funcions, les tasques i els serveis que corresponguin a la seva aptitud natural i a la competència adquirida. Així tots els homes i tots els grups socials de cada poble podran assolir el ple desenvolupament de la seva vida cultural d'acord amb les seves qualitats i les seves pròpies tradicions.

Cal, a més, fer tot el possible perquè cadascú adquireixi consciència del dret que té a la cultura i del deure que sobre ell pesa de cultivar-se a si mateix i d'ajudar els altres. de vegades hi ha situacions en la vida laboral que impedeixen l'esforç de superació cultural de l'home i en destrueixen l'afany per la cultura. Això s'aplica de manera especial als pagesos i als obrers, als quals cal procurar aquestes condicions de treball, que, lluny d'impedir la seva cultura humana, la fomentin. Les dones ja actuen en quasi tots els camps de la vida, però és convenient que puguin assumir amb plenitud el seu paper segons la seva pròpia naturalesa. Tothom ha de contribuir a què es

reconegui i promogui la pròpia i necessària participació de la dona en la vida cultural.

(...)

Per a aquesta mateixa educació les societats contemporànies disposen de recursos que poden afavorir la cultura universal, sobretot donada la creixent difusió del llibre i els nous mitjans de comunicació cultural i social. Amb la disminució ja generalitzada del temps de treball augmenten per a molts homes les possibilitats. Empleïn-se els descansos oportunament per a distracció de l'ànim i per a consolidar la salut de l'esperit i del cos, ja sigui entregant-se a activitats o a estudis lliures, ja sigui a viatges per altres regions (turisme), amb els quals s'afina l'esperit i els homes s'enriqueixen amb el mutu coneixement; ja amb exercicis i manifestacions esportives, que ajuden a conservar l'equilibri espiritual, fins i tot en la comunitat, i a establir relacions fraternes entre els homes de totes les classes, nacions i races. Cooperin els cristians també per a què les manifestacions i activitats culturals col·lectives, pròpies del nostre temps, s'humanitzin i s'impregnin d'esperit cristià.

Totes aquestes possibilitats no

poden portar l'educació de l'home al ple desenvolupament cultural d'ell mateix, si al mateix temps deixem de preguntar-nos a fons pel sentit de la cultura i de la ciència per a la persona humana.

Roma, a Sant Pere, 7 de desembre de 1965.
(Gaudium et Spes)

SECCIÓ 2.- ALGUNS PRINCIPIS REGULADORS DEL CONJUNT DE LA VIDA ECONOMICO-SOCIAL.

TREBALL, CONDICIONS DE TREBALL, DESCANS

67. El treball humà que s'exerceix en la producció i en el comerç o en els serveis és molt superior a la resta d'elements de la vida econòmica, ja que aquests últims no tenen altre paper que el d'instruments.

El treball humà, autònom o dirigit, procedeix immediatament de la persona, la qual marca amb la seva empremta la matèria sobre què treballa i la sotmet a la seva voluntat. És per al treballador i per a la seva família el mitjà ordinari de subsistència; per ell l'home s'uneix als seus germans i els fa un servei, pot practicar la veritable caritat i cooperar al perfeccionament de la creació divina. No tan sols això. Sabem que, amb l'oblació del seu treball a Déu, els homes s'associen a la prò-

pia obra redemptora de Jesucrist, el qual va donar al treball una dignitat sobreeminent treballant amb les seves pròpies mans a Natzaret. D'aquí es deriva per a tot home el deure de treballar fidelment, així com també el dret al treball. I és deure de la societat, per la seva banda, ajudar, segons les seves pròpies circumstàncies, els ciutadans a trobar l'oportunitat d'un treball suficient. Per últim, la remuneració del treball ha de ser tal que permeti a l'home i a la seva família una vida digna en el pla material, social, cultural i espiritual, tenint presents el lloc de treball i la productivitat de cadascú, així com les condicions de l'empresa i el bé comú.

L'activitat econòmica és normalment fruit del treball associat dels homes; per això és injust i inhumà organitzar-lo i regular-lo en el perjudici d'alguns treballadors. És, també, massa freqüent avui dia que els treballadors resultin en cert sentit esclaus del seu propi treball. La qual cosa de cap manera està justificada per les anomenades lleis econòmiques. El conjunt del procés de la producció ha d'ajustar-se a les necessitats de la persona i a la manera de vida de cadascú en particular, de la seva vida familiar,

principalment pel que fa a les mares de família, tenint sempre en compte el sexe i l'edat. Ofereixi's, a més, als treballadors la possibilitat de desenvolupar les seves qualitats i la seva personalitat en l'àmbit mateix del treball. En aplicar, amb la deguda responsabilitat, a aquest treball el seu temps i les seves forces, que disfruti tothom d'un temps de repòs i de descans suficient que els permeti cultivar la vida familiar, cultural, social i religiosa. Més encara, que tinguin la possibilitat de desenvolupar lliurement les energies i les qualitats que potser a la seva feina professional ben just poden cultivar.

Roma, a Sant Pere, 7 de desembre de 1965.

(Gaudium et Spes)

"L'experiència dels segles passats, el progrés de les ciències, els tresors amagats en les diverses formes de cultura humana, a través dels quals la naturalesa de l'home mateix es manifesta més plenament i s'obren nous camins a la veritat, tot això beneficia també l'Església. En efecte, ja des del començament de la seva història, va aprendre a expressar el missatge de Crist recorrent als conceptes i a les llengües dels diferents pobles, i es va esforçar, a més, d'aclarir-lo amb la savi-

esa dels filòsofs: es proposava, amb això, adaptar, en tant que convenia, l'Evangelí a la capacitat de tothom i a les exigències dels savis. I aquesta predicació adaptada de la paraula revelada ha de continuar essent la llei de tota evangelització”.

(Gaudium et Spes & 44, del Concili Vaticà II)

“Per a l'Església no es tracta només de predicar l'Evangelí en zones geogràfiques cada vegada més extenses o poblacions cada vegada més nombroses, sinó d'assolir i transformar amb la força de l'Evangelí els criteris de judici, els valors determinants, els punts d'interès, les línies de pensament, les fonts inspiradores i els models de vida de la humanitat, que contrasten amb la Paraula de Déu i amb el disseny de Salvació.”

(Evangelí Nuntiandi)

E. UN DIBUIX O VINYETA

F. UNA CANÇÓ

TÍTOL: AQUELLOS AÑOS LOCOS
 CD: A CONTRACORRIENTE
 GRUP: EL CANTO DEL LOCO

Acuérdate de tus tardes de recreo
 de tus cromos y tebeos
 de las series que se hicieron para ti
 de ese erizo que era rosa.

Tu querías ser ficha roja
 y tener todas las cosas por hacer
 acuérdate, sólo había dos canales
 y unos rombos decidían.

Si veías o no veías una peli que tenía
 mil efectos especiales, actuaba un tal
 Dar Vader
 y venían de un planeta sideral

Tenías tanta ilusión
 por ser mayor
 que imitabas a tus ídolos en el salón.

Querías ser un goleador
 en el 82
 y ser princesa de aquel
 príncipe que no apareció.

Recuerda bien tus cabañas construidas
 querías ser un espía, y tu madre te decía
 no está bien, que inventes mil fantasías
 y que vivas en tu mundo de baldosas
 amarillas.

Recuerda hoy esa bici que querías la de Elliot parecía que nunca conseguirías para volar, conquistando aquella luna devolviendo una fortuna, siendo un miembro del equipo A.

Tenías tanta ilusión por ser mayor que imitabas a tus ídolos en el salón querías ser un goleador en el 82 y ser princesa de aquel príncipe que no apareció

G. UNA EXPERIÈNCIA A VIURE

Convidar a conèixer tota la realitat tant del món dels estudiants com dels treballadors... l' experiència concreta a realitzar és un estudi de les diverses organitzacions que hi són presents: Associacions Professionals, Sindicats, Patronals, etc... mirant d'esbrinar els seus objectius i propostes concretes als problemes que han detectat en el seu àmbit...

H. REFERÈNCIA: LLIBRES, LINKS, BIBLIOGRAFIA, PÀGINES WEB...

<http://www.muec.net/>

<http://www.hoac.es/>

http://es.catholic.net/empresarios_caticos/484/1049/

UNA PEL·LÍCULA:

títol: "LA TAPADERA"

Director: Sydney Pollack

Un brillant llicenciat en dret per la Universitat de Harvard, després d'escoltar les ofertes laborals que li arriben, es decanta per un petit bufet de Memphis que li dona estabilitat econòmica i ambient familiar. Encara cegat inicialment per una sana ambició professional, descobreix, poc a poc, sospitosos moviments comercials dins del bufet.

